

2) Første Behandling af:

Forflag til Lov, hvorved Indfødsret meddeles forskellige Udlændinge.

Mødet hævet Kl. 2, 25'.

Sjette Møde.

Onsdagen den 14de Oktober Kl. 1¹/₂.

Protokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Fra Chefen for det kgl. Theater og Kapel har jeg modtaget en Skrivelse af Dags Dato angaaende Festsforestillingen i Theatret i Morgen Aften. I den Anledning er Opflag gjort i Løsesalen, hvorpaa ærede Medlemmers Opmærksomhed henledes.

Efter Dagsordenen foretoges:

Første Behandling af Forflag til Lov om Patenter paa industrielle Opfindelser.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1217 ff.)

Sagenfattes under Forhandling.

Jessen: Den høitærede Indenrigsminister fortjener ganske vist Tak og Anerkjendelse for at have forelagt dette for Industrien saa vigtige Emne til Overveielse og Beslutning i Rigsdagen. Patentlovgivningen har jo allerede i flere Aar været Gjenstand for mange Klager her og baade for begrundede Anker og megen Forhandling i Udlandet, og navnlig har den nuværende Tilstand her i Landet, hvor det er afhængigt af enhver Indenrigsministers Forgødtbefindende, om Patenter i det Hele skulle meddeles og paa hvilke Betingelser, efter hvilke Regler Meddelelsen skal ske, vistnok viist sig ganske uholdbar. Derfor som det nu skulde vise sig, at Rigsdagen efter at have taget denne Sag under Overveielse skulde komme til den Anskuelse, at det vilde være rigtigst paa Industriens Omraade, hvor den frie Bevægelse dog synes at være en fuldkommen nødvendig Livsbetingelse, at opretholde Monopoler, Patenter og Belønninger, medens det hidtil har været Lovgivningsmagtens Bestrebelse at affaaste saadanne Monopoler paa alle andre Omraader, da vilde jeg være tilbøjelig til at tro, at den høitærede Indenrigsminister har Ret

i den Betragtning, der er lagt til Grund for nærværende Lovforslag, nemlig at Forunderhøjelesystemet, hvorpaa Patentlovgivningen hviler i flere Stater, maa opgives, og at man maa gaa over til Anmeldelsesystemet, det System, hvorpaa navnlig den franske og engelske Lovgivning hviler. Forinden jeg imidlertid gaar over til at udtale mig om disse tvende Systemer — andre tror jeg ikke kendes som Grundlag for en Patentlovgivning — være det mig dog tilladt først at fremsætte de Betragtninger, som efter megen Overveielse og efter at jeg har stræbt at gjøre mig bekendt med saa meget, jeg har kunnet overkomme og finde af, hvad der er fremkommet med Hensyn til denne Sag i andre Lande, have ledet mig til Overbevisning om, at det eneste Rette og Forstandige vilde være ganske at ophæve Udgangen til at erholde Patenter. Hele denne Patentlovgivning eller Monopolisering af Opfindelser hidrører jo fra en Tid, hvor Industrien var i sin Barndom, hvor der hperken fandtes Kapitaler, der vare tilgængelige for den, eller Associationer eller Samfærdselsmidler af nogen stor Udstrækning, og hvor endelig de store Naturkræfter, paa hvilke Industrien i det Hele væsentligst maa bygge, tilbøds vare meget ubekjendte. Enhver Opfindelse, ethvert Fremskridt, der skete paa Industriens Omraade, var og kunde kun blive bekjendt indenfor en snævrere Kreds, og den store Almenhed fik sjelden Frugternes af saadanne Opfindelser. Det var da naturligt, at Staten sørgede for at skaffe sig selv eller Statsborgerne Nytten af de Fremskridt, der bleve gjorte, og Staten kom da efterhaanden ind paa at erhverve eller tilegne sig Opfindelser. Ja, man begyndte rigtignot ikke paa nogen for Opfinderne behagelig Maade, — det var nemlig dengang, da Hezeri og Evolddom fandt mere Altro end i vore Dage — da bleve stundom Opfinderne hængte eller brændte, eller de bleve satte i Buur, hvor de maatte lægge deres gyldne Æg; men undertiden hjøbte dog Staten Opfindelserne eller gav Opfinderne store Belønninger, og som en Form for disse blev navnlig i Frankrig Monopol- eller Cenerets-Systemet udviklet. Da den imidlertid til samme Tid, — det var i Slutningen af forrige Aarhundrede — var lidet tilbøjelig til at erkjende Regjeringens Berettigelse til at tilstaa Monopoler, byggedes Retten til disse derpaa, at enhver Opfinder havde Eiendomsret til sin Opfindelse, at Eiendomsbegrebet maatte kunne anvendes paa Opfindelser som paa enhver anden Ting. Denne Betragtning er man dog nu kommen bort fra, idet der vistnok med Grund er anført, at det sædvanlige Eiendomsretsbegreb ikke passer paa Opfindelser. Det væsentlige ved Eiendomsretten er jo den udelukkende Raadighed over en Ting, og denne Raadighed kan ikke vedligeholdes lige over for Opfindelsen, som jo ikke bestaar i den legemlige Gjenstand, hvori Opfinderen har givet sin Tanke Udtryk, men i selve denne Tanke. Fra det